

Løten kommune

Demensvennlig Samfunn

Erfaringer fra Løten kommune

Midtpunkt med
MANGFOLD

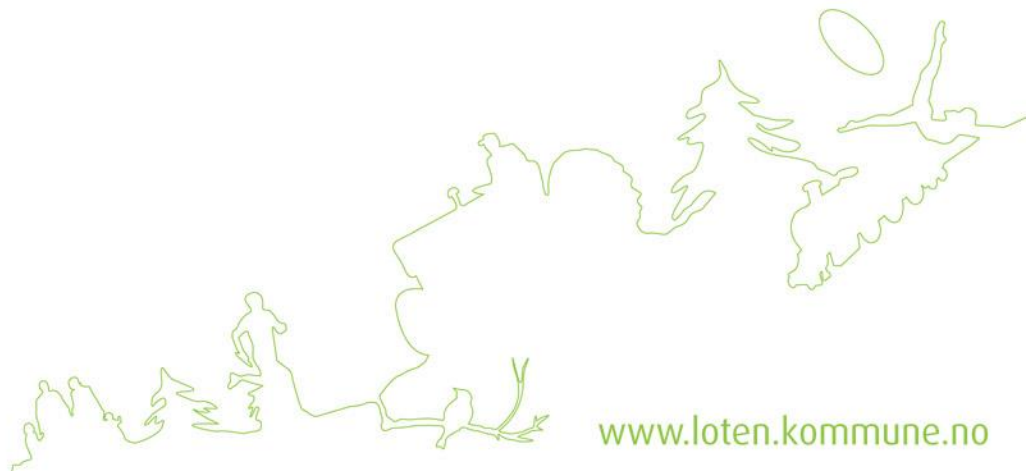
Løten kommune

- Mellomstor kommune med ca. 7700 innbyggere
- Løten Helsetun er knutepunkt for omsorgstjenestene

Hva er demensvennlig samfunn?

- Opprettholde et aktivt liv så lenge som mulig
- Å handle, bruke offentlig transport og kommunisere med offentlige myndigheter.
- Delta i foreningsliv, være i fysisk aktivitet, bruke kulturaktiviteter som for eksempel bibliotek, kino og konserter.

Demens

- En alvorlig og dødelig sykdom. Forkorter livet. Gjennomsnitt 8,1år fra diagnose til død
- Ca. 78000 mennesker i Norge har sykdommen
- Svekket hukommelse
- Orienteringsvansker
- Endret sosial atferd og svikt i evne til utførelse av dagligdagse aktiviteter
- Språkvansker

https://www.youtube.com/watch?v=lwAb0TAaq_s

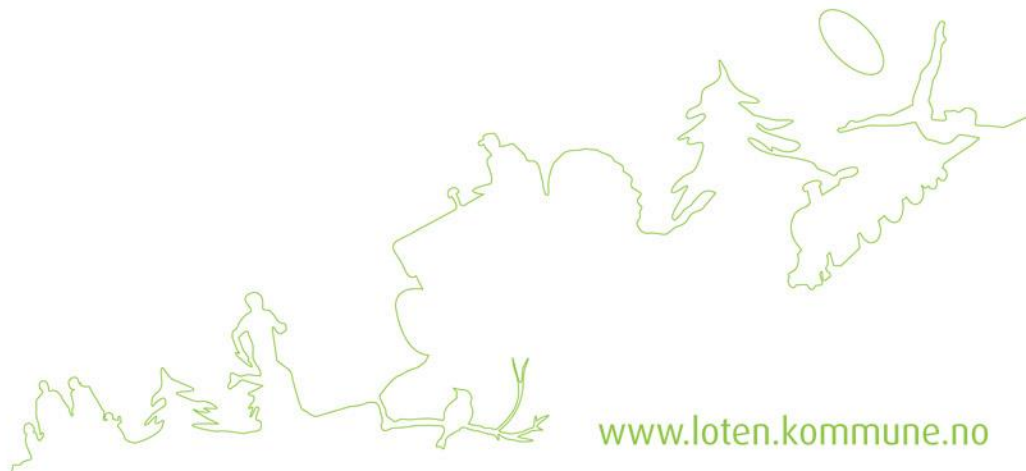
Hvorfor demensvennlig samfunn?

- Ca 60% av personer med demens bor hjemme
- Møtes ofte med kunnskapsmangel, fordommer og lite forståelse. Mister tilhørighet til mennesker og samfunn (demensplan 2020)
- Ondartet sosialpsykologi- møtt med stigmatisering, barnliggjøring, avbrytelser..m.m.
- Med økt kunnskap, lettere å gi en hjelpende hånd.
- Demensomsorg-ingen soloprestasjon

Oppstart av demensvennlig samfunn

- Politisk forankret i driftsutvalget i mars 2015
- Signering av avtale samme måned
- Utfordring å etablere arbeidsgruppe
- Solid gruppe på plass i april 2015
- Eldrerådet, apotek, demensforening og hjemmesykepleien

Demenskoordinator: Guro Brenden.
Representant fra eldrerådet: Helge Olai Lundsbakken
Vitus Apotek/servicenæring: Grethe Harder
Demensforeningen Hamarregionen:
Inger Ruud Veflingstad

Arbeidsgruppaa i Løten

Oppstart demensvennlig samfunn

Åpent kick-off møte

- Åpent temamøte for alle interesserte
- Undervisning om demens ved Peter Horndalsveen(Hukommelsesklinikken)
- Ordfører tilstede
- Bruker og pårørendeerfaring
- Underholdning ved brukerrepresentant
- Info om demensvennlig samfunn

Før kursing

- Flere møter i arbeidsgruppa for kartlegging av kommunens behov.
- Brukermedvirkning, bruker med demens med på noen møter
- Besluttet å vektlegge de sentrumsnære aktørene først.

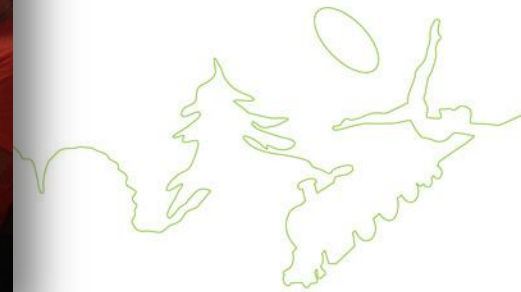
Kursoversikt

Høsten 2015- januar 2019

- 13 kurs avholdt
- 133 ulike kursdeltagere (ca.33 ulike instanser)
- Sparebank Hedmark - drosjen -2 frisørsalonger- 2 Kiwibutikker- Nille- Løten Manufaktur, Vinmonopolet- servicekontoret i kommunen, biblioteket- Frivilligsentralen, Vitus apotek, Blomsterfryd, dagsenteret- Rema 1000, Løten Legesenter- Family sportsclub- lennsmannen, Joker Brenneriroa- Løten Nærstasjon- Vito kiosk og tipping- Distrikstannklinikken- kirken og Klokkergården- vaktmestere- kjøkkenpersonale og renholdere på Helsetunet- driftsutvalget- politikere og brann og feiervesen

Første kurs

- Første kurs 26/8 2015
- Drosjen og Sparebank Hedmark (ti representanter)

Kurs

- Kurs 13/3 2017
- Renholdere, kjøkkenpersonalet, husfar og vaktmester på Løten Helsetun (13 representanter)

Erfaringsutveksling fra kursene

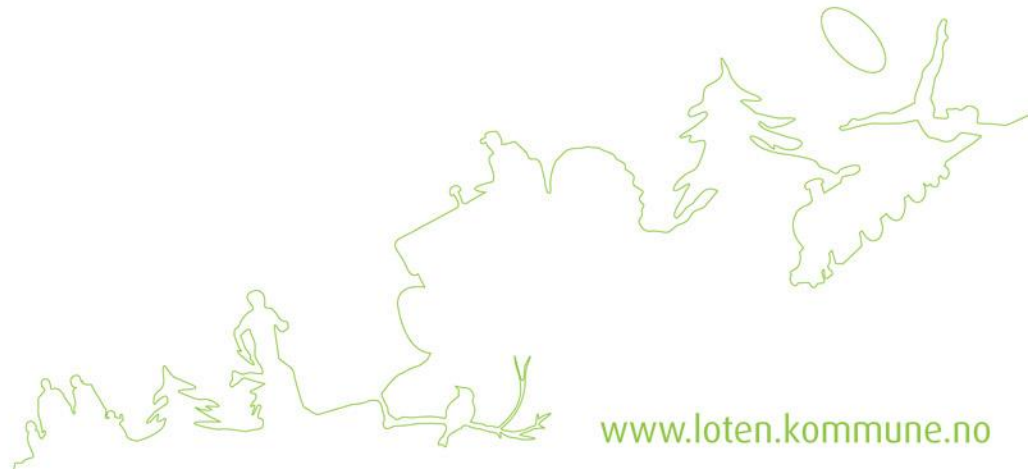
- **Drosjen:** Faste kjøreoppdrag for dagsenter for personer med demens.
- Kjenner brukere godt. Oversiktlig kommune
- Kjører brukere til døren. Følger av og til inn. Obs klær.
- **Banken:** Prøver å tilrettelegge med betalinger- autogiro
- Stort kontorlandskap, mye støy - negativ effekt.
- Positivt med liten kommune - god oversikt

- **Apoteket:** "Det er viktig å henvende seg til personen som har demens, og ikke bare til pårørende" Hjelp til å telle penger.
- **Løten Manufaktur:** Viktig å ikke finne for mange plagg om gangen. Hjelp i prøverom. Noe utfordrende adferd....
- **Trines frisørsalong:** Være litt i forkant. Gi en hjelpende hånd. Obs finne igjen kassa.
- **Rema 1000:** Servicestandard-bevisstgjøring med blikkontakt. Følg for å finne varer. Betaling i hand, ikke «cash box» Noe utfordrende adferd i køsituasjoner. Psykiske tilleggssymptomer

- **Blomsterfryd:** ”Noen sier koden høyt ved betaling. Hjelp til å skjermes. Mange bruker også kun kontanter».
- **Joker Brenneriroa:** God kontakt med kunder. Tålmodighet. Samme historier gjentatte ganger. Lite sosial kontakt.
- **Kiwi :** Har kontaktet hjemmehjelp for hjelp til innkjøp da kunden kjøper samme flere ganger.
- **Nille:** Butikken gjøres om flere ganger. Bevisst på å være synlig og vise mer konkret hvor kunden skal finne varen.

Tilbakemelding fra kursdeltagerne

- «Dette er informasjon jeg skulle hatt for lenge siden»
- «Jeg visste ikke at det var ulike demenstyper»
- «Så flott at det tilbys kurs om dette»
- «Hvordan kan personer med demens bo hjemme alene?»
- «Viktig med erfaringsutvekslinger!!»

Stolte kursdeltagere

Bankansatte med klistremerke synlig

Løten manufaktur med klistremerke

Drosjesjåfør kursbevis

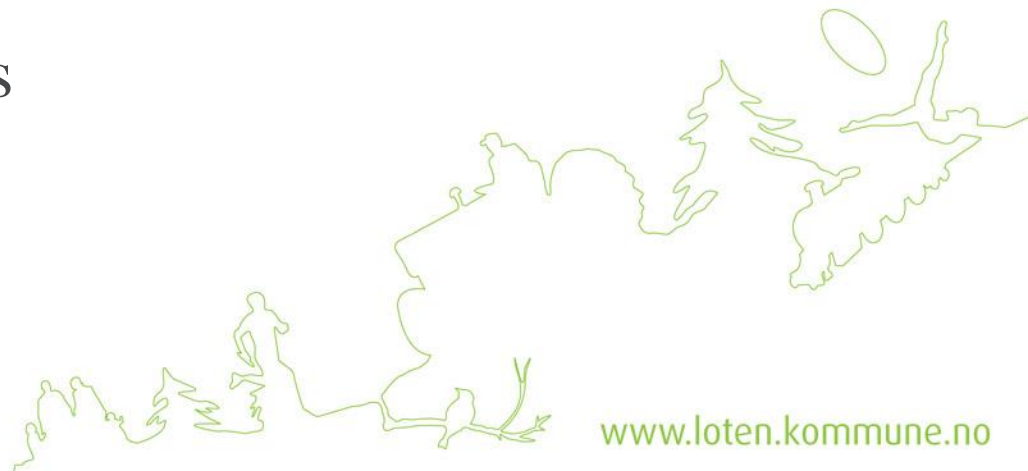
Praktiske løsninger

- Arbeidsgruppa har møter jevnlig
- Viktig å være 2 om ansvaret ved kursene
- Kursinvitasjoner blir levert personlig+muntlig informasjon av deltagere i arbeidsgruppa.
- Mailinvitasjoner drukner i mengden
- Ringe for påminnelser
- Fordeler arbeidsoppgaver i gruppa.
- Individuelle forskjeller på om kurset avholdes kveld eller dag.
- Noen får betalt av arbeidsgiver, avspasering eller fritid.

Veien videre

- 133 aktører har deltatt på kurs. Mange ulike næringer
- Mangler noen få butikker. Ansatte ser ikke nødvendigheten....
- Kursdeltagere ønsker oppfriskningskurs.
- Holdningsendring og bevisstgjøring
- Kontinuerlig prosess
- Mer brukervedvirkning
- Hva nå? Spørreskjema???
- Nye ansatte må også kurses

Samarbeid satt i system

- Flere henvendelser til demensteamet
- Flere tilpassninger i nærmiljøet
- Kafe Forglemmegei (Hamarregionen demensforening) Løten nærstasjon (kursing både aktivitetsvenn, demensvennlig samfunn)

Åpenhet og bevisstgjøring

20. OKTOBER 2013
Nasjonalforeningen
for folkehelsen
TV-AKSJONEN NRK

HVEM SKAL DU GÅ FOR?

Solveig har Alzheimer. Solveig og Tor håper at forskning skal føre til en kur mot demens, for i dag finnes det ingen. Tor skal gå for kona si. Hvem skal du gå for?

Over 70 000 nordmenn har demens. Nasjonalforeningen for folkehelsen jobber for å fremme forståelse for hva demens er, utvide aktivitetstilbudet til dem som er rammet og styrke forskningen på demens. Det er temaet for TV-aksjonen NRK 2013, og det haster for både dem som er rammet og samfunnet. Vi har ingen tid å miste.

 Bli bøssebærer for TV-aksjonen NRK på blimed.no eller ring **02025**

En brevmal

Kjære venn,

Jeg har fått en demensdiagnose. I de siste månedene / årene (*stryk det som ikke passer*) har jeg hatt vanskeligheter med å gjøre hverdagslige oppgaver og huske ting. Jeg skjønnte at noe var galt, så demensdiagnosen ble både en lettelse og en stor sorg.

Jeg ønsker med dette brevet å fortelle at jeg håper at vårt vennskap fortsetter, og at jeg nå trenger din forståelse, hjelp og støtte. Ikke vær redd for å ta kontakt med meg. Jeg håper vi kan ses igjen snart!

“I et hvert møte med et
annet menneske, holdes noe
av den andres liv i vår
hånd” Løgstrup

